Begroting 2023
VRZL

VEILIGHEIDSREGIO Zuid-Limburg

Inhoudsopgave

Voorwoord 4
Deel A Beleidsbegroting 5
1 Programmaplan 6
1.1 Concern 6
1.1.1 Wie zijn we? 6
1.1.2 Waar staan we voor? 6
1.1.3 Ons werkgebied 7
1.1.4 Wat gaat het kosten? 8
1.1.5 Risico's op concernniveau 9
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 11
1.2.1 Wie zijn we? 11
1.2.2. Wat willen we bereiken? 11
1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen? 13
1.2.4 Wat gaat het kosten? 15
1.2.5 Risico's Crisisbeheersing en rampenbestrijding 15
1.3 Brandweerzorg 16
1.3.1 Wie zijn we? 16
1.3.2 Wat willen we bereiken? 16
1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen? 16
1.3.4 Wat gaat het kosten? 19
1.3.5 Risico's Brandweerzorg 20
2 Paragrafen 21
2.1 Algemeen 22
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
2.2.1 Weerstandscapaciteit 22
2.2.2 Inventarisatie risico's 23
2.2.3 Beleid weerstandscapaciteit en risico's 25
2.2.4 Bepaling weerstandsvermogen 25
2.2.5 Financiële kengetallen 26
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 27
2.4 Financiering 27
2.4.1 Kasgeldlimiet 28

2.4.2 Renterisiconorm 29
2.4.3 Renteschema 29
2.5 Bedrijfsvoering 32
2.5.1 Wie zijn wij? 32
2.5.1.1 Investeringsbeleid 32
2.5.1.2 Organisatiestructuur 33
2.5.1.3 Administratieve organisatie 33
2.5.1.4 Informatisering en automatisering 33
2.5.1.5 Personeelsbeleid 33
2.5.2 Wat willen we bereiken? 34
2.5.3 Wat gaan we doen? 34
2.5.4 Wat gaat het kosten? 35
2.5.5 Risico's Bedrijfsvoering 36
2.6 Verbonden partijen 36
Deel B Financiële begroting 38
3.1 Overzicht van baten en lasten 39
3.2 Uiteenzetting van de financiële positie 40
3.3 Overzicht baten en lasten per taakveld 41
3.4 Overzicht van bijdragen gemeente 42
3.5 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2023-2026 43
3.6 Staat van reserves en voorzieningen 44
3.7 Geldleningen 45
3.8 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 46
3.9 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2023-2026 48

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2024-2026. De begroting 2023 heeft de begroting 2022 als uitgangspunt.

In de begroting 2023 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”. Tevens zal 2023 naar verwachting het eerste begrotingsjaar zijn waarin de effecten en de nazorg met betrekking tot COVID-19 en de Hoogwaterramp vorm zullen krijgen.

Financieel is alleen de indexering conform de septembercirculaire 2021 van het gemeentefonds toegepast.

Op 7 december 2018 heeft het algemeen bestuur besloten een nieuwe verdeelsleutel te gaan hanteren. In 2020 is de oude, voornamelijk historisch bepaalde verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds. Afgesproken is om in 2023 een percentage van 100% (2022= 75%) conform het ingroeimodel te hanteren.

Ook zal in 2023 verder, gezamenlijk met de gemeenten, worden gewerkt aan meer transparantie in begroting en de jaarstukken.

Deel A Beleidsbegroting

1 Programmaplan

1.1 Concern

1.1.1 Wie zijn we?

VRZL is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in Zuid-Limburg en één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. De werkzaamheden vinden plaats op het terrein van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding (C&R) en brandweerzorg.

In onze regio werken 16 gemeenten, de brandweer, de politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverlenings- Organisatie in de regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij) Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot samen in één veiligheidsregio.

Daarnaast hebben wij een omvangrijk netwerk van partijen waarmee wij samenwerken zoals het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Sitech, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

1.1.2 Waar staan we voor?

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- Dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- Geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- Bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- Beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

Als VRZL willen we deze taak realiseren door midden tussen burgers, bedrijven, instellingen en partners te staan, primair uit te gaan van eenieders eigen kracht en expertise, waarbij we door een goede informatiepositie en gedreven en vakbekwame medewerkers een natuurlijke, betrouwbare partner zijn voor duurzame veiligheid in de regio. Ons motto daarbij is: "**Samen Veilig**". Samen met de gemeenten en onze crisispartners hebben we een krachtige crisisorganisatie staan. Wij kunnen snel hulp bieden en beschikken over voldoende slagkracht.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km^2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal baten	**53.480**	**53.286**	**53.920**	**55.556**	**56.432**	**57.428**
Totaal lasten	**45.517**	**45.428**	**46.541**	**46.815**	**46.795**	**47.391**
Overhead	9.196	9.929	9.996	10.146	10.297	10.453
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**9.196**	**9.939**	**10.006**	**10.156**	**10.307**	**10.463**
Dotatie voorzieningen	3.691	2.717	1.923	1.937	1.965	1.995
Onttrekking voorzieningen	3.888	3.340	3.396	3.371	2.941	2.813
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-623**	**-1.473**	**-1.434**	**-976**	**-818**
Dotatie reserves	3.369	3.695	4.072	4.255	4.447	4.647
Onttrekking reserves	4.285	5.153	5.226	4.236	4.141	4.255
Mutatie reserves	**-916**	**-1.458**	**-1.154**	**19**	**306**	**392**
Resultaat	**-120**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

De begroting 2023 is gebaseerd op de begroting 2022.

Uitgangspunten die zijn toegepast betreffen de CAO-stijgingen die doorgerekend en meegenomen zijn in 2023 en daarnaast de bekende indexering van de gemeentelijke bijdrage.

1.1.5 Risico’s op concernniveau

Hieronder zijn de belangrijkste risico's weergegeven die voor de gehele organisatie gelden. Specifieke risico’s die betrekking hebben op een programma zijn daar benoemd:

- Vrijwilligheid is een landelijk thema. Dat er iets gaat veranderen is helder. Taakdifferentiatie bij de vrijwilligers is van de baan. Alleen de bouwsteen “verplichtend karakter” wordt nu verder landelijk uitgewerkt. Dit betekent voor onze veiligheidsregio in hoofdlijnen dat vrijwilligers niet meer gekazerneerd mogen worden en dat ze voor dat deel een parttime aanstelling moeten krijgen. De financiële impact is echter sterk afhankelijk van de nadere uitwerking en van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Een en ander betekent dat gemeenten hier een financieel risico lopen.
- De snelheid van technologische ontwikkelingen heeft steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. De veiligheidsregio’s zijn maar beperkt in staat dat tempo bij te benen en op de hoogte te blijven van die ontwikkelingen laat staan dat ze proactief kunnen optreden. De onbekendheid met ontwikkelingen maakt dat op sommige gebieden of thema’s de risico’s groter worden.
- Landelijke stelseldiscussie. De ministerraad heeft ingestemd met de instelling van de evaluatiecommissie wet veiligheidsregio’s (WvR). De evaluatie moet inzicht geven in het functioneren van het stelsel zoals beschreven in de WvR, zowel ten aanzien van de bestuurlijke als operationele componenten. Het is de bedoeling dat de evaluatie inzicht biedt in wat goed werkt, waar er verbetermogelijkheden zijn en wat bij knelpunten de oplossingsrichtingen zijn. Welke gevolgen hiervan zullen zijn is vooralsnog niet bekend.
- Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Met afschrijvingstermijnen van soms wel 15 jaar op materieel is het niet gemakkelijk om met nieuwe maatregelen mee te bewegen.
- De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS): De vorming van de landelijke meldkamer staat nog aan het begin. De LMS heeft ervoor gekozen om tot 2023 te werken met zogenaamde “bouwplaats” constructie. Er wordt in delen gebouwd en geëxperimenteerd om te bezien wat in de praktijk werkt en uitgerold zou moeten worden. Of hierdoor nog gevolgen ontstaan voor VRZL is onduidelijk maar het kan leiden tot extra kosten c.q. kwaliteitsverbetering of -verlies.
- De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert. De AVG wordt gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. De recente cyberaanval bij VDL is hier een goed voorbeeld van en dergelijke aanvallen kunnen de wendbaarheid binnen VRZL aantasten.
- Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt waardoor het moeilijk is om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen.
- Herijking gemeentefonds: De herijking van het gemeentefonds kan aanzienlijke financiële herverdeeleffecten hebben.
- Omgevingswet: Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer. De exacte impact voor VRZL is nog onbekend.
- Maatschappelijke onrust: Veel tijd moet worden gestoken in de maatschappelijke onrust naast het regulier managen van de crisis (COVID-19 en hoogwaterramp)
- Veiligheidsgaranties bij een crisis (COVID-19 en hoogwaterramp)

- Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) zal in 2023 nogmaals herijkt worden en daarmee gemonitord op inhoud en effecten. Het gemeenschappelijke belang om de FLO-casus goed en structureel af te hechten staat hierbij voorop. Daarbij heeft het algemeen bestuur benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor de interne taakstelling binnen VRZL en gekeken dient te worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze interne taakstelling met een omvang van € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Als dit niet het geval blijkt te zijn kent dit een financiële impact voor de deelnemende gemeenten.
- De huidige inval in Oekraïne door Rusland kan een verdere escalatie met zich meebrengen waarbij VRZL mogelijk extra taken dient uit te gaan voeren. Recent is bekend geworden dat elke veiligheidsregio dient te zorgen voor 2.000 opvangplekken voor vluchtelingen uit de Oekraïne. De impact en omvang van taken als gevolg hiervan is nu niet vast te stellen maar kan een financiële impact hebben. Onduidelijk is of daarvoor middelen vanuit het Rijk komen.
- Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog Brandweerzorg: In 2019 is als vervolg op de besluitvorming in 2018 over een nieuwe kostenverdeelsleutel en over extra financiële middelen voor de VRZL een huisvestingsbeleid vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de overtuiging dat huisvestingscomponent voortaan een regionale aangelegenheid diende te zijn. Immers, risicoprofiel en dekkingsplan zijn een verantwoordelijkheid van het regionale bestuur en huisvesting is daarvan een logisch gevolg. Deze lijn betekent een ontwikkeling van een nog grotendeels lokaal verankerde huisvestingssituatie naar een regionale aanpak en beheer. Het na te streven einddoel is een zo goed mogelijk gestandaardiseerd bestand van kazernes dat bij voorkeur in regionaal eigendom zijn. Daarbij is de notie gedeeld, dat er nog gezocht moet worden naar de juiste balans tussen regionale verantwoordelijkheid en lokale autonomie. Het gaat erom dat, vanuit het uitgangspunt dat VRZL en de gemeenten natuurlijke partner zijn, de voor alle partijen meest gunstige keuzes gemaakt blijven worden. Om te komen tot strakkere kaders om het groeimodel te sturen en te begeleiden, heeft het algemeen bestuur gevraagd om in 2022 en 2023 in de bestuurlijke dialoog toekomst brandweerzorg de scenario's voor de huisvesting nader aan de orde te stellen. De financiële impact hiervan is op dit moment niet in te schatten. In de bestuurlijke dialoog zullen de scenario's besproken worden hoe dit het beste ingevuld kan worden.
- Afhankelijkheid van derden bij een crisis: We zijn in vele gevallen de coördinator en regisseur bij een crisis en zijn daarmee afhankelijk van informatie, kennis en kunde en expertise van derden waarover we feitelijk niets te zeggen hebben. Dat vormt een risico, met name in ongekende crises.
- Onbekende crises: in het provinciaal risicoprofiel zijn zwarte zwanen benoemd; crises die nu nog onbekend zijn maar die impact zullen hebben. Dat blijft een continu risico.
- Beschikbaarheid crisisfunctionarissen: Vooral de COVID-19 pandemie maar ook het Hoogwater hebben aangetoond dat we bij langdurige crisis en het langdurig inzetten van crisisfunctionarissen al snel tegen grenzen aanlopen. Crisisfunctionarissen komen in loyaliteitsvraagstukken tussen noodzakelijke activiteiten bij hun hoofdwerkgever en bijdragen aan de bestrijding van de crisis.
- Chemelot heeft VRZL in kennis gesteld dat in 2023 en 2024 mogelijk zeer grote veranderingen plaatsvinden binnen enkele bedrijven op het terrein. Voor VRZL betekent dit voor 2023 en 2024 een flinke toename van de werkbelasting voor industriële veiligheid (Vergunningverlening BRZO, Toezicht BRZO en aanwijzing bedrijfsbrandweer).
- De bezetting en landelijke routering van meldingen tijdens weerextremen vraagt waarschijnlijk een heroverweging op de formatie. Wellicht zal hierbij de bereikbaarheid van het landelijke niet spoedeisende nummer voor de brandweer een grotere rol gaan spelen.
- Een mogelijke opleving van COVID-19 kan er mogelijk toe leiden dat niet alle geplande opleidingen en trainingen uitgevoerd kunnen worden.
- In paragraaf 2.2.2 is een tabel met risico's opgenomen die een financiële impact kennen op VRZL en zijn deze risico's toegelicht.

1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende producten met clusters van activiteiten:

- Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Risicocommunicatie (risicobewustzijn) en Crisiscommunicatie;
- Informatiemanagement;
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO);
- Kwaliteitszorg.

In deze begroting worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR omvat de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

1.2.2.Wat willen we bereiken?

Samenwerking

De Coronacrisis en het Hoogwater hebben weer aangetoond dat samenwerking met partners van belang is. Alleen hadden wij het niet gekund, samen zetten we grote stappen. Ook in 2023 zal die samenwerking waar mogelijk en noodzakelijk geïntensiveerd worden. Daarbij wordt continu gemonitord welke nieuwe dreigingen en scenario's op ons af komen en welke (nieuwe) partners of partijen van belang zijn om daarmee gezamenlijk op te trekken. Daarbij zal continueren van de samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een belangrijke rol spelen.

Bevolkingszorg en evenementen

Nadat in 2020 en een groot deel van 2021 evenementen niet mogelijk waren, liet 2022 een groei naar de normale omvang van aantallen evenementen zien. We verwachten ook voor 2023 nog een piek in aantallen evenementen omdat veel organisatoren de verloren jaren willen inhalen. Daarnaast zal de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's en de inbedding van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie aandacht vragen. De evaluatie van de wet geeft aan dat de veiligheidsregio op die onderdelen een stevigere regierol zou moeten invullen. Binnen VRZL is dat ook nu al het geval. In 2023 zal bezien worden of landelijke ontwikkelingen daarop nog invloed gaan hebben.

Risicocommunicatie- ontwikkeling naar risicobewustzijn
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's. Burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Het Provinciale Risicoprofiel dat in 2019 is vastgesteld, zal in 2023 geactualiseerd worden. Het biedt een adequate basis om daarover met doelgroepen te communiceren. Daarbij zal ons risicobeeld de komende jaren evolueren waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen. De evaluaties van de Covid-crisis maar ook de evaluatie van het Hoogwater in 2021 zullen invloed hebben op de risico's en de wijze waarop we daarop gaan voorbereiden. Daarmee hebben deze evaluaties ook invloed op de risicocommunicatie.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid. De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief. Het vraagt een continue monitoring en analyse van de aanwezige risico's en scenario-ontwikkeling. Het effect daarvan is dat mensen die wonen en/of werken en/of verblijven in Zuid-Limburg op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij een adequaat handelingsperspectief hebben wanneer zich een incident voordoet. De verantwoordelijkheid van de overheid ligt verder bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van veiligheid in vergunningen en bij het veilig bouwen en gebruiken van gebouwen. De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij.

Daarnaast lopen er al geruime tijd initiatieven om de gezamenlijke aanpak van risicocommunicatie rondom Chemelot samen met de betrokken gemeenten en Chemelot op te pakken en in te vullen. Betrokkenheid van burgers is daarbij een belangrijk doel. Dat wordt in 2023 natuurlijk gecontinueerd

Communicatie integraal aanpakken
Naast de risicocommunicatie informeert de Veiligheidsregio de bevolking over wat zij geacht wordt te doen in het geval van crises en geeft zij duiding van incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat de Veiligheidsregio vooruit denkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

Corporate communicatie en interne communicatie
Binnen VRZL staan voor 2023 ook enkele majeure projecten gepland waaronder de afronding van de Bestuurlijke Dialoog rondom brandweerzorg. Team communicatie zal daarin faciliteren en ondersteunen waar mogelijk omdat het belangrijk wordt geacht onze bestuurders en onze raden adequaat te informeren en met hen te communiceren over het verloop van het project. Overigens heeft brandweerzorg daarbij de leidende rol.

Informatiemanagement
Het delen van relevante informatie tussen hulpdiensten, gemeenten en hun partners wordt steeds belangrijker en biedt ook kansen om het gezamenlijk optreden bij incidenten adequaat en vakkundig aan te pakken. De organisatie moet er klaar voor zijn om informatie -die door partnerorganisaties en burgers wordt aangeleverd- juist te verwerken, te veredelen en te duiden en te gebruiken en andersom informatie snel en tijdig ter beschikking te stellen aan anderen. Het programma C&R coördineert en faciliteert deze ontwikkelingen onder meer door het in te richten veiligheidsinformatiecentrum (VIC) waar informatie samenkomt en geduid wordt. Daarnaast wordt er continu gewerkt aan het verbeteren van het veiligheidsbeeld waarmee operationele functionarissen continu een adequaat beeld van de situatie in onze regio hebben.

Ook zal vanuit het programma C&R de operationele informatievoorziening naar de eenheden op straat verdergaand vormgegeven worden zodat deze steeds over de meest actuele informatie kunnen beschikken. In samenwerking met de partners binnen de zuidelijke 6 veiligheidsregio's (Zuid-6) wordt daaraan invulling gegeven. Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop ontwikkelingen zal kennen en waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
MOV en MOTO hebben als belangrijkste doelstellingen voor 2022 dat de wettelijk verplichte planvorming op orde is en dat functionarissen opgeleid, getraind en geoefend zijn om hun taak in de crisisorganisatie adequaat te kunnen invullen. Ook in 2023 zullen daarvoor onder meer opleidingen, oefeningen, GRIP workshopdagen, ROT-oefeningen en RBT-bijeenkomsten georganiseerd worden.

Kwaliteitszorg en professionaliteit
De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de Veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de afzonderlijke hulpdiensten en van de onderlinge samenwerking. De afzonderlijke GRIP-evaluaties, de halfjaar- en jaarrapportages daarover en de rode draden die we analyseren dragen bij aan de continue verbetering van de crisisbeheersing. Dat wordt uiteraard in 2023 gecontinueerd. Ook de regie- en netwerkfunctie van de Veiligheidsregio wordt versterkt door vanuit het programma C&R integraal te sturen op gewenste ontwikkelingen.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
2023 zal mede in het teken staan van de uitvoering van verbeterpunten uit de evaluaties van de covid-pandemie, het verwerken van aanbevelingen uit de evaluatie van de wet op de veiligheidsregio's, het verder verwerken van verbeterpunten uit de evaluaties van het Hoogwater en de reguliere evaluaties.

Daarnaast is het herstellen van de inspanningen die COVID-19 en het Hoogwater gevraagd hebben een belangrijk issue. In 2023 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer stollen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt zullen we verdergaand investeren. De opbrengsten van de jarenlange samenwerking in het programma EMRIC hebben hun meerwaarde getoond. Intensiveren van die samenwerking bereid Zuid-Limburg nog beter voor op de risico's binnen of net buiten ons gebied. Vanzelfsprekend zal er geïnvesteerd blijven worden in samenwerking met andere Nederlandse Veiligheidsregio's, landelijke netwerken en vakraden.

Bevolkingszorg en evenementen
Bevolkingszorg zal een belangrijk deel van haar capaciteit inzetten voor de reguliere werkzaamheden. Specifiek voor 2023 staan activiteiten gericht op de evaluatie wet veiligheidsregio's en verbeterpunten naar aanleiding van de eerdergenoemde evaluaties geprogrammeerd. Vanaf 2022 wordt er gewerkt met een jaarlijks verslag aan de coördinerend gemeentesecretaris over de geleverde prestaties binnen bevolkingszorg. Aandachtspunten daaruit zullen vanaf 2023 ook in de begroting meegenomen worden.

Informatiemanagement
Ook voor informatiemanagement geldt dat de reguliere werkzaamheden voor een belangrijk deel zorgen voor in vulling van de werkzaamheden. De doorontwikkeling van Operationele Informatievoorziening, de doorontwikkeling van het veiligheidsbeeld en VIC, de intensivering van de samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord zodat de meldkamer in toenemende mate dezelfde uitgangspositie kan hanteren voor beide veiligheidsregio's. Daarbij is met name het vraagpunt van informatie-veredeling en betrouwbaar kunnen informeren van de crisisfunctionarissen een aandachtspunt.

MOV en MOTO
Het actueel houden van de bestaande wettelijke plannen (Rampbestrijdingsplannen, multidisciplinaire informatiekaarten) gebeurt in een vierjaarlijkse cyclus. Het oefenprogramma is daarop afgestemd zodat ervaringen uit oefeningen ook meegenomen kunnen worden in een volgende actualisatie. Er zal in 2023 wederom een stap gezet worden in de kwaliteitsverbetering van de crisisfunctionarissen. Niet kwantiteit (van oefeningen, trainingen en opleidingen) is leidend maar de kwaliteit van wat de functionaris heeft te bieden. Het jaarverslag aan de coördinerend gemeentesecretaris is een mooie basis om de gewenste kwaliteit te benoemen en de huidige situatie daarbij inzichtelijk te maken. In 2023 zal verder gewerkt worden aan de verbetering van de kwaliteit van de crisisfunctionarissen. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden.

Communicatie
Op het gebied van communicatie hebben we de komende jaren mooie ontwikkeltrajecten en projecten in het vooruitzicht. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, vult de agenda voor 2023 al snel. Na intensieve jaren met Covid en Hoogwater is het ook aan de tijd de opbrengsten en inzichten uit deze periode te verankeren. Het lijkt er overigens op dat de oorlog in Oekraïne roet in het eten gooit en dat er ook voor 2022 (en 2023) een enorme crisisinzet van de veiligheidsregio's verwacht wordt.

Kwaliteitszorg
Het kwaliteitszorgsysteem evolueert en wordt steeds steviger. We krijgen steeds beter inzicht in de aanwezige competenties en talenten en maken daar waar mogelijk gebruik van. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de organisatie en de mensen in de organisatie. Middels halfjaar en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

Geneeskundige hulpverlening
Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Dat wordt in 2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR zal daaraan uiteraard bijdragen. De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie zullen voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meebrengen. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt toe. Tegelijkertijd zijn er in Europa meer incidenten en neemt de dreiging toe. Steeds opnieuw is de vraag welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn en wat dit mag kosten. Voorzorgsmaatregelen kosten (veel) geld en de vraag is of dit altijd nodig is.

Tegelijkertijd is de maatschappelijke druk groot als iets gebeurt en blijkt dat geen voorzorgsmaatregelen genomen zijn. Na de relatief evenementen-vrije jaren 2020 en 2021 verwachten we voor 2022 en 2023 een opleving in aantal evenementen. Daarbij zal de evenementen-sector proberen een inhaalslag te maken. Daar zal in 2023 ook veel aandacht voor zijn.

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	**568**	**483**	**404**	**400**	**400**	**400**
Lasten						
Personeel	3.609	4.448	4.515	4.583	4.652	4.721
Opleiding, vorming en training	167	232	217	220	224	227
Kantoor	1.187	654	664	674	684	694
Automatisering	621	492	499	506	514	522
Huisvesting	142	168	170	173	176	178
Voertuigen	141	82	83	84	86	87
Materialen	-	92	83	95	96	97
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**5.867**	**6.168**	**6.231**	**6.335**	**6.432**	**6.526**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	140	79	-	-	-
Mutatie reserves	**-**	**-140**	**-79**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-5.299**	**-5.545**	**-5.748**	**-5.935**	**-6.032**	**-6.126**

1.2.5 Risico's Crisisbeheersing en rampenbestrijding

Binnen C&R kennen we een aantal risico's:

- Afhankelijkheid van derden bij een crisis. We zijn in vele gevallen de coördinator en regisseur bij een crisis en zijn daarmee afhankelijk van informatie, kennis en kunde en expertise van derden waarover we feitelijk niets te zeggen hebben. Dat vormt een risico, met name in ongekende crises.
- Onbekende crises: in het provinciaal risicoprofiel zijn zwarte zwanen benoemd; crises die nu nog onbekend zijn maar die impact zullen hebben. Dat blijft en continu risico.
- Beschikbaarheid crisisfunctionarissen: Met name de Covid-crisis maar ook het Hoogwater hebben aangetoond dat we bij langdurige crisis en het langdurig inzetten van crisisfunctionarissen al snel tegen grenzen aanlopen. Crisisfunctionarissen komen in loyaliteitsvraagstukken tussen noodzakelijke activiteiten bij hun hoofdwerkgever en bijdragen aan de bestrijding van de crisis.
- Een ander risico is de snelheid van met name de technologische ontwikkelingen. De veiligheidsregio's zijn maar beperkt in staat dat tempo bij te benen en op de hoogte te blijven van die ontwikkelingen laat staan dat ze proactief kunnen optreden. De onbekendheid met ontwikkelingen maakt dat op sommige gebieden of thema's de risico's groter worden.
- De concern risico's zoals benoemd in paragraaf 2.2.2 raken de bedrijfsvoering en de programma's op alle vlakken. De samenhang tussen bedrijfsvoering en de programma's maakt dat hier gezamenlijk op geacteerd dient te worden.

1.3 Brandweerzorg

1.3.1 Wie zijn we?

Brandweerzorg verhoogt de veiligheid in Zuid-Limburg. Enerzijds doen wij dat proactief, door onder andere het in kaart brengen van risico's die er zijn en door voorlichting te geven hoe brandveilig te leven, en anderzijds reactief door daar hulp te bieden waar nodig als deze gevraagd wordt.

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken

Het programma brandweerzorg bestaat uit de volgende onderdelen:

- Risicobeheersing
- Incidentbestrijding
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten.
We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2023:

Risicobeheersing
VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners.

Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering.

De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2023 worden ten aanzien van de risicobeheersing de volgende producten opgeleverd:

- <u>Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing</u>
  Over het thema Risicobeheersing is op 2 december 2021 in de tweede sessie van de Bestuurlijke Dialoog Brandweerzorg Zuid-Limburg gesproken met het Algemeen Bestuur (AB). Dit heeft geresulteerd in uitgangspunten die dienen als input voor het op te leveren eindproduct "Visie op inrichting Risicobeheersing".

Deze visie is in april 2022 goedgekeurd door ons algemeen bestuur. De visie wordt onderdeel van het eerdergenoemde Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL. In 2023 zal gestart worden met de implementatie van de visie.

- Brandweer risicoprofiel
  Afgeleid van het provinciaal risicoprofiel is in 2022 is het brandweerrisicoprofiel opgesteld. Het brandweerrisicoprofiel omvat actuele informatie over de risico's per gemeente en wordt continu geactualiseerd. Het belicht de incidenttypen:
  - Waterincidenten
  - Natuurbranden
  - Incidenten wegverkeer
  - Incidenten spoorvervoer
  - Incident wegtunnel
  - Brand in gebouwen
  - Brand in dichte binnensteden
  - Incidenten gevaarlijke stoffen
  - Incident met vliegtuig (MAA/ AWACS)
  - Overstroming rivier
  - Incidenten naar aanleiding van extreme weersomstandigheden
  - Evenementen

Aan de hand hiervan is per gemeente een goed beeld te vormen van (brandweer)veiligheidsrisico's. Op basis van het Brandweerrisicoprofiel en het Dekkingsplan houdt de VRZL verdiepende gesprekken met de gemeenten over de risico's die spelen binnen een gemeente. Het team Risicobeheersing maakt hier nadrukkelijk de aansluiting met het gemeentelijk Integraal Veiligheidsplan. Op basis van deze gesprekken worden afspraken gemaakt over de speerpunten in het Integraal Veiligheidsplan ten aanzien van fysieke veiligheid (brandveiligheid, omgevingsveiligheid, crisisbeheersing en rampenbestrijding). In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's worden concrete afspraken gemaakt over de producten Risicobeheersing die VRZL levert.

- Implementatie van de Omgevingswet
  Naar verwachting is de nieuwe omgevingswet is op 1 januari 2023 van kracht. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij richt het team zich op het voorkomen en beperken van incidenten en de mogelijke schadelijke gevolgen.

  Risico's zoals beschreven in Provinciaal Risicoprofiel en Brandweerrisicoprofiel zijn door VRZL te beïnvloeden door betrokkenheid bij:

  - Het opstellen van de omgevingsvisie;
  - Het opstellen van omgevingsplannen;
  - Het behandelen van omgevingsvergunningen;
  - Het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan.

Incidentbestrijding
Met betrekking tot de repressieve organisatie en de paraatheid zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Opkomsttijden brandweereenheden zijn conform afgesproken norm;
- Opkomsttijden alle brandweerpiketten zijn conform norm;
- Paraatheid en slagkracht zijn in balans met het risicoprofiel;
- Iedere kazerne beschikt over een oefenprogramma voor basis- en specialistische taken;

- Vakbekwaam blijven: ontwikkeling naar eindbeeld dat gehele repressieve dienst in 2023 is bijgeschoold in actuele les- en leerstof van Brandweer Nederland;
- Plan van aanpak Arbeidshygiëne is conform planning uitgevoerd;
- Er vindt een doorontwikkeling plaats om de werking van de Servicecentra te optimaliseren;
- Uitvoering geven aan internationale convenanten (n.a.v. programma EMRIC)

Ook in 2023 is het streven om in algemene zin de operationele prestaties op het terrein van brandweerzorg te blijven leveren, ondanks dat veel aandacht geschonken moet worden aan de doorontwikkeling van de organisatie.

Vakbekwaamheid
Het organiseren van vakbekwaamheid vraagt een breed scala aan werkzaamheden binnen de domeinen opleiden, oefenen en bijscholen. De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient namelijk te allen tijde op orde te zijn. Dat is nodig in deze hoogtechnologische samenleving, waarin ontwikkelingen snel gaan. Het betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen. Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor al onze chauffeurs, oefenleiders en (Hoofd) Officieren van Dienst. Er wordt verder een actieve bijdrage verwacht aan het concept lerende organisatie en het behouden van een gerenommeerd opleidingscentrum d.m.v. certificering. In 2023 zal worden ingezet op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en het instructeursbestand. Naar aanleiding van de behaalde audit, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten ook in 2023 “omarmd” worden.

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Naast de lopende zaken voortkomend uit het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsprogramma zal 2023 in het teken staan van de het voltooien van de PDCA-cyclus van actiepunten voortgekomen uit de hoogwaterramp van 2021, maar ook met het initiëren van de acties voor Brandweerzorg beschreven in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en het afstemmen van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Meldkamer
Vanuit de Wet veiligheidsregio’s (artikel 35) zijn de besturen van de veiligheidsregio’s in het werkgebied van een meldkamer verantwoordelijk voor het uitvoeren van de meldkamerfunctie ten behoeve van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Voor de Meldkamer Limburg zijn dat de veiligheidsregio’s Limburg-Noord en Zuid-Limburg.

Op 1 juli 2020 is de Wijzigingswet Meldkamers in werking getreden. De verantwoordelijkheid (bedrijfsvoering) voor het beheer van de meldkamers in Nederland is per die datum feitelijk van de veiligheidsregio’s naar de politie overgegaan. De politie heeft daartoe landelijk een nieuw organisatieonderdeel, de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), gevormd. De primaire taak van LMS is om te komen tot een netwerk van 10 operationeel en beheersmatig verbonden meldkamers.

Het beleids- en bestedingsplan LMS is een relatief beleidsarm plan, waarin er vooral wordt gestreefd naar bestendiging van het geformuleerde beleid en de afspraken met het ministerie van Veiligheid en Justitie. In 2023 wordt door de Meldkamer Brandweer in zijn algemeenheid conform landelijk beleid verder invulling gegeven aan de multidisciplinaire processen, waaronder vakbekwaamheid (opleiden, trainen en oefenen), alsmede kwaliteit / evalueren. Meer concreet is binnen VRZL de doorontwikkeling van het personeel belangrijk, waardoor opleiden en oefenen een belangrijk speerpunt is. Daarnaast blijft het belangrijk dat VRZL en VRLN protocollen op elkaar blijven afstemmen.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	**2.189**	**1.334**	**1.400**	**1.400**	**1.400**	**1.400**
Lasten						
Personeel	28.290	26.931	27.894	28.682	28.392	28.582
Opleiding, vorming en training	1.358	1.923	1.951	1.980	2.009	2.040
Kantoor	163	117	119	121	123	124
Automatisering	25	17	17	17	18	18
Huisvesting	3.298	4.228	4.279	3.733	3.560	3.613
Voertuigen	919	830	842	855	897	911
Materialen	998	858	871	884	897	911
Kapitaallasten	4.599	4.356	4.337	4.208	4.467	4.666
Lasten	**39.650**	**39.260**	**40.310**	**40.480**	**40.363**	**40.865**
Dotatie voorzieningen	3.691	2.717	1.923	1.937	1.965	1.995
Onttrekking voorzieningen	3.888	3.340	3.396	3.371	2.941	2.813
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-623**	**-1.473**	**-1.434**	**-976**	**-818**
Dotatie reserves	3.369	3.695	4.072	4.255	4.447	4.647
Onttrekking reserves	3.664	4.723	4.372	4.236	4.467	4.666
Mutatie reserves	**-295**	**-1.028**	**-300**	**19**	**-20**	**-19**
Resultaat	**-36.969**	**-36.275**	**-37.137**	**-37.665**	**-37.967**	**-38.628**

1.3.5 Risico's Brandweerzorg

- Vrijwilligheid is een landelijk thema. Dat er iets gaat veranderen is helder. Taakdifferentiatie bij de vrijwilligers is van de baan. Alleen de bouwsteen “verplichtend karakter” wordt nu verder landelijk uitgewerkt. Dit betekent voor onze veiligheidsregio in hoofdlijnen dat vrijwilligers niet meer gekazerneerd mogen worden en dat ze voor dat deel een parttime aanstelling moeten krijgen. De financiële impact is echter sterk afhankelijk van de nadere uitwerking en van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Een en ander betekent dat gemeenten hier een financieel risico lopen.
- Chemelot heeft VRZL in kennis gesteld dat in 2023 en 2024 mogelijk zeer grote veranderingen plaatsvinden binnen enkele bedrijven op het terrein. Voor VRZL betekent dit voor 2023 en 2024 een flinke toename van de werkbelasting voor industriële veiligheid (Vergunningverlening BRZO, Toezicht BRZO en aanwijzing bedrijfsbrandweer). Ingeschat wordt dat daardoor voor de jaren 2023 en 2024 een tijdelijke inhuur van 2 FTE nodig is.
- De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS): De vorming van de landelijke meldkamer staat nog aan het begin. De LMS heeft ervoor gekozen om tot 2023 te werken met zogenaamde “bouwplaats” constructie. Er wordt in delen gebouwd en geëxperimenteerd om te bezien wat in de praktijk werkt en uitgerold zou moeten worden. Of hierdoor nog gevolgen ontstaan voor VRZL is onduidelijk maar het kan leiden tot extra kosten c.q. kwaliteitsverbetering of -verlies.
- De bezetting en landelijke routering van meldingen tijdens weerextremen vraagt waarschijnlijk een heroverweging op de formatie. Wellicht zal hierbij de bereikbaarheid van het landelijke niet spoedeisende nummer voor de brandweer een grotere rol gaan spelen.
- Functioneel leeftijdsontslag (FLO) wordt in het jaar 2023 nogmaals herijkt en wordt daarmee gemonitord op inhoud en effecten. Het gemeenschappelijke belang om de FLO-casus goed en structureel af te hechten staat hierbij voorop. Daarbij heeft het algemeen bestuur benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor de interne taakstelling binnen VRZL en gekeken dient te worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze interne taakstelling met een omvang van € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Als dit niet het geval blijkt te zijn kent dit een financiële impact voor de deelnemende gemeenten.
- Een mogelijke opleving van COVID-19 kan er mogelijk toe leiden dat niet alle geplande opleidingen en trainingen uitgevoerd kunnen worden.
- De concern risico’s zoals benoemd in paragraaf 2.2.2 raken de bedrijfsvoering en de programma’s op alle vlakken. De samenhang tussen bedrijfsvoering en de programma’s maakt dat hier gezamenlijk op geacteerd dient te worden.

2 Paragrafen

2.1 Algemeen

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. Voor het programma Brandweerzorg (i.c. Brandweer Zuid-Limburg) is de hoogte van het eigen vermogen bestuurlijk bepaald aan de hand van het rapport Van der Zanden (2014). De algemene reserve is gemaximaliseerd op € 1,5 miljoen. Met de toevoeging van C&R binnen VRZL moet bekeken worden of het rapport Van der Zanden wellicht herijkt dient te worden en daarmee de maximale hoogte van de algemene reserve.

2.2.2 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	Crisisbeheersing & Rampenbestrijding
1.	Vrijwilligheid	1.500.000	90%		1.350.000	
2.	Technologische ontwikkelingen	500.000	95%	158.333	158.333	158.333
3.	Landelijke stelsel discussie	750.000	85%		637.500	
4.	Verduurzaming/milieu	1.000.000	75%	375.000	375.000	
5.	LMS	500.000	75%		187.500	187.500
6.	Datalekken/informatiebeveiliging	800.000	50%	133.333	133.333	133.333
7.	Krapte arbeidsmarkt	500.000	75%	375.000		
8.	Herijking gemeentefonds	1.250.000	75%	937.500		
9.	Omgevingswet	250.000	50%	125.000		
10.	Maatschappelijke onrust	250.000	50%	125.000		
11.	Veiligheidsgaranties	500.000	25%	62.500		62.500
12.	Afhankelijkheid externen bij crisis	750.000	95%			712.500
13.	FLO	PM				
14.	Oekraïne	PM				
15.	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM				
				2.291.667	**2.841.667**	**1.254.167**

- Vrijwilligheid is een landelijk thema. Dat er iets gaat veranderen is helder. Taakdifferentiatie bij de vrijwilligers is van de baan. Alleen de bouwsteen "verplichtend karakter" wordt nu verder landelijk uitgewerkt. Dit betekent voor onze veiligheidsregio in hoofdlijnen dat vrijwilligers niet meer gekazerneerd mogen worden en dat ze voor dat deel een parttime aanstelling moeten krijgen. De financiële impact is echter sterk afhankelijk van de nadere uitwerking en van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Een en ander betekent dat gemeenten hier een financieel risico lopen.
- De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. De veiligheidsregio's zijn maar beperkt in staat dat tempo bij te benen en op de hoogte te blijven van die ontwikkelingen laat staan dat ze proactief kunnen optreden. De onbekendheid met ontwikkelingen maakt dat op sommige gebieden of thema's de risico's groter worden.
- Landelijke stelseldiscussie. De ministerraad heeft ingestemd met de instelling van de evaluatiecommissie wet veiligheidsregio's (WvR). De evaluatie moet inzicht geven in het functioneren van het stelsel zoals beschreven in de WvR, zowel ten aanzien van de bestuurlijke als operationele componenten. Het is de bedoeling dat de evaluatie inzicht biedt in wat goed werkt, waar er verbetermogelijkheden zijn en wat bij knelpunten de oplossingsrichtingen zijn. Welke gevolgen hiervan zullen zijn is vooralsnog niet bekend.
- Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Met afschrijvingstermijnen van soms wel 15 jaar op materieel is het niet gemakkelijk om met nieuwe maatregelen mee te bewegen.
- De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS): De vorming van de landelijke meldkamer staat nog aan het begin. De LMS heeft ervoor gekozen om tot 2023 te werken met zogenaamde "bouwplaats" constructie. Er wordt in delen gebouwd en geëxperimenteerd om te bezien wat in de praktijk werkt en uitgerold zou moeten worden. Of hierdoor nog gevolgen ontstaan voor VRZL is onduidelijk maar het kan leiden tot extra kosten c.q. kwaliteitsverbetering of -verlies.

- De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillende.
- Krapte arbeidsmarkt om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen.
- Herijking gemeentefonds: De herijking van het gemeentefonds kan aanzienlijke financiële herverdeeleffecten hebben.
- Omgevingswet: Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer. De exacte impact voor VRZL is nog onbekend.
- Maatschappelijke onrust: Veel tijd moet worden gestoken in de maatschappelijke onrust naast het regulier managen van de crisis (COVID-19 en hoogwaterramp)
- Veiligheidsgaranties bij een crisis (COVID-19 en hoogwaterramp)
- Afhankelijkheid van externen bij crisis.
- FLO wordt de komende twee jaren nogmaals herijkt en wordt daarmee gemonitord op inhoud en effecten. Het gemeenschappelijke belang om de FLO-casus goed en structureel af te hechten staat hierbij voorop. Daarbij heeft het AB benadrukt dat er aandacht dient te zijn voor de interne taakstelling binnen VRZL en gekeken dient te worden of het een reëel scenario blijft voor VRZL om deze interne taakstelling met een omvang van € 560.000 structureel vanuit de eigen exploitatie op te vangen. Indien dit niet het geval is kent dit een financiële impact voor de deelnemende gemeenten.
- De huidige inval in Oekraïne door Rusland kan een verdere escalatie met zich meebrengen waarbij VRZL mogelijk extra taken dient uit te gaan voeren. Recent is bekend geworden dat elke veiligheidsregio dient te zorgen voor 2.000 opvangplekken voor vluchtelingen uit de Oekraïne. De impact en omvang van taken als gevolg hiervan is nu niet vast te stellen maar kan een financiële impact hebben. Onduidelijk is of daarvoor middelen vanuit het Rijk komen.
- Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog: In 2019 is als vervolg op de besluitvorming in 2018 over een nieuwe kostenverdeelsleutel en over extra financiële middelen voor de VRZL een huisvestingsbeleid vastgesteld (bijlage 1). De directe aanleiding daarvoor was de overtuiging dat huisvestingscomponent voortaan een regionale aangelegenheid diende te zijn. Immers, risicoprofiel en dekkingsplan zijn een verantwoordelijkheid van het regionale bestuur en huisvesting is daarvan een logisch gevolg. Deze lijn betekent een ontwikkeling van een nog grotendeels lokaal verankerde huisvestingssituatie naar een regionale aanpak en beheer. Het na te streven einddoel is een zo goed mogelijk gestandaardiseerd bestand van kazernes dat bij voorkeur in regionaal eigendom zijn. Daarbij is de notie gedeeld, dat er nog gezocht moet worden naar de juiste balans tussen regionale verantwoordelijkheid en lokale autonomie. Het gaat erom dat, vanuit het uitgangspunt dat de Veiligheidsregio en de gemeenten natuurlijke partner zijn, de voor alle partijen meest gunstige keuzes gemaakt blijven worden. Om te komen tot strakkere kaders om het groeimodel te sturen en te begeleiden, heeft het bestuur gevraagd om in 2022 in de bestuurlijke dialoog toekomst brandweerzorg de scenario’s voor de huisvesting nader aan de orde te stellen. Dat dit een financiële impact heeft is duidelijk echter is op dit moment niet in te schatten. In de bestuurlijke dialoog zullen de scenario’s besproken worden hoe dit het beste ingevuld kan worden.

2.2.3 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	**Betekenis**
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.4 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2021 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2021
Algemene reserve C&R en Brandweerzorg	1.488
Algemene reserves GHOR	68
TOTAAL WEERSTANDSCAPACITEIT	***1.556***

Omschrijving	31 december 2021
WEERSTANDSVERMOGEN	0,24

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.5 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden	29.605	27.497	25.380	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	924	4.108	924	924	924
C	Overlopende passiva	26.183	16.697	26.183	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	27.745	25.410	27.745	27.745	27.745
F	Liquide middelen	134	149	134	134	134
G	Overlopende activa	607	190	607	607	607
H	Totale baten	52.997	53.480	53.286	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**53,26%**	**42,17%**	**45,04%**	**40,57%**	**35,53%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden	29.605	27.497	25.380	23.253	21.116
B	Netto vlottende schuld	924	4.108	924	924	924
C	Overlopende passiva	26.183	16.697	26.183	26.183	26.183
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	27.745	25.410	27.745	27.745	27.745
F	Liquide middelen	134	149	134	134	134
G	Overlopende activa	607	190	607	607	607
H	Totale baten	52.997	53.480	53.286	53.920	55.556
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**53,26%**	**42,17%**	**45,04%**	**40,57%**	**35,53%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Eigen vermogen	8.861	4.761	3.586	2.602	2.224
B	Balanstotaal	47.766	60.198	60.200	60.200	60.200
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**18,55%**	**7,91%**	**5,96%**	**4,32%**	**3,69%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Totale structurele lasten	51.906	52.316	54.461	54.904	55.934
B	Totale structurele baten	51.709	51.999	53.286	53.920	55.556
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	3.369	3.369	3.470	3.574	3.682
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.187	3.187	3.848	3.669	4.031
E	Totale baten	52.997	53.480	53.286	53.920	55.556
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-0,72%**	**-0,93%**	**-1,50%**	**-1,65%**	**-0,05%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de algemene reserve en de voorzieningen worden gevormd overeenkomstig het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, waarbij de algemene reserve tenminste €1.500.000 moet bedragen. Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten. Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

2.4 Financiering

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat.

Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting brengt met zich mee dat we in de jaren 2022 en 2023 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2023	2e kw. 2023	3e kw. 2023	4e kw. 2023	2023
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	54.904	54.904	54.904	54.904	54.904
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	4.502	4.502	4.502	4.502	4.502
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	27.100	27.100	27.100	27.100	27.100
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	134	134	134	134	134
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	27.745	27.745	27.745	27.745	27.745
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-779	-779	-779	-779	-779
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.502	4.502	4.502	4.502	4.502
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	5.281	5.281	5.281	5.281	5.281

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2023	2024	2025	2026
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	2.100	2.100	2.100	2.100
3	Renterisico (1+2)	2.100	2.100	2.100	2.100
4	Renterisiconorm	10.980	10.980	10.980	10.980
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	8.880	8.880	8.880	8.880
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	54.904	54.904	54.904	54.904
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	10.980	10.980	10.980	10.980

2.4.3 Renteschema

	Renteschema (x € 1.000)	2023
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	447
b	De externe rentebaten	0
	Saldo rentelasten en rentebaten	**447**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**447**
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**447**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	**447**
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**0**

Liquiditeitenbeheer

In 2021 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2022 en 2023 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2020 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 27,5 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP. Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een recente evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.098**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**134**	**134**	**134**	**134**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	964	964	964	964
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	54.904			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	54.904			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.098			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.060	12.194	12.328	12.328
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	134	134	134	134

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Administratieve organisatie
- Informatisering en automatisering
- Kansen en bedreigingen
- Personeelsbeleid

2.5.1 Wie zijn wij?

In ruime zin is Bedrijfsvoering het organiseren, besturen, uitvoeren en beheersen van alle (be)sturende en ondersteunende processen. In enge zin is Bedrijfsvoering het organiseren, besturen, uitvoeren en beheersen van alle (be)sturende en ondersteunende processen. Alle ondersteunende taken voor de beide inhoudelijke programma's (C&R en Brandweerzorg) worden tot de bedrijfsvoering (overhead) gerekend.

Waar de programma's invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de besturende en de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is daarmee een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie.
Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren. De ondersteunende processen zijn daarmee het fundament onder de primaire processen.
Daarnaast heeft bedrijfsvoering expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie bijgestuurd kan worden. Deze besturende processen bepalen de richting van de organisatie.

Hiermee is een goede bedrijfsvoering cruciaal voor het realiseren van de missie van VRZL. Samen met de programma's Brandweerzorg en C&R wordt invulling gegeven aan alle processen die nodig zijn om de taken uit te voeren. Vanuit vakmanschap en betrokkenheid zijn wij de verbindende partner in de bedrijfsvoering en leveren wij proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en directieondersteuning
- Financiën en inkoop
- Personeel en organisatieontwikkeling
- Informatie, Automatisering & Facilitair

Naast de vier bedrijfsvoeringteams neemt control een onafhankelijke positie in binnen VRZL.
Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van de veiligheidsregio geplaatst. De concern-controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

2.5.1.1 Investeringsbeleid

Voor 2023 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting. De investeringen zijn voornamelijk zogenaamde geplande vervangingsinvesteringen in voertuigen en materieel.

2.5.1.2 Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2023 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen en bedrijfsvoering: Onder de directie vallen twee programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en het programma Brandweerzorg. Daarnaast stuurt een van de directieleden de ondersteunende teams aan die gezamenlijk bedrijfsvoering vormen.

2.5.1.3 Administratieve organisatie

Het interne controleplan zal in 2023 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden. In 2022 is hier op geïnvesteerd zodat we al een cyclus hebben gedraaid ten behoeve van deze rechtmatigheidsverantwoording.

2.5.1.4 Informatisering en automatisering

Naast de continue aandacht voor databeveiliging zal er in 2023 verder aandacht zijn voor de doorontwikkeling van het faciliteren van de mogelijkheden om plaats- en tijdsonafhankelijk te kunnen werken alsook de telefonie functionaliteiten om overal en altijd bereikbaar te zijn op de tijdstippen dat dit gewenst is. In 2023 zal er ook een verdere doorontwikkeling plaats vinden op informatiemanagement.

2.5.1.5 Personeelsbeleid

Sinds 1 januari 2022 maakt de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) namens de veiligheidsregio's afspraken met de vakbonden over het collectief aan arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Dit doen zij samen in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV).

Feitelijk fungeert de WVSV als rechtsopvolger van de Brandweerkamer van het College voor Arbeidszaken (CvA) van de VNG. Echter, waar de brandweerkamer slechts aanvullende afspraken maakte over de arbeidsvoorwaarden van brandweerpersoneel, boven op de generieke afspraken voor al het gemeentepersoneel die het CvA uit onderhandelde, onderhandelt de WVSV over het geheel van arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's.

Dat afspraken over arbeidsvoorwaarden voor gemeentelijke personeel niet langer rechtstreeks van toepassing kunnen zijn op het personeel van de veiligheidsregio's is een gevolg van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De inwerkingtreding van de Wnra maakt dat gemeentepersoneel al sinds 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht valt, terwijl de inwerkingtreding van de Wnra voor veiligheidsregio's tot nader besluit is uitgesteld. Daarmee valt het personeel van de veiligheidsregio's nog steeds onder het publieke ambtenarenrecht, terwijl het gemeentepersoneel een eigen CAO heeft afgesloten.

Afspraken gemaakt in het LOAV worden vastgelegd in de Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling (CAR) en een Uitwerkingsovereenkomst (UWO) Veiligheidsregio's, verkort de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's.

2.5.2 Wat willen we bereiken?

In 2021 is een start gemaakt met de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering binnen VRZL. Zo is de bedrijfsvoeringsfilosofie gedefinieerd. De bedrijfsvoeringsfilosofie gaat in op de wijze waarop bedrijfsvoering in gezamenlijkheid invulling geeft aan de (be)sturende en ondersteunende processen binnen VRZL. De visie van de bedrijfsvoering is om vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner te zijn in de bedrijfsvoering en wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering.

Binnen de bedrijfsvoering onderkennen we drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

De kernelementen van deze drie pijlers zijn:

- Ontwikkeling in gezamenlijkheid
- Verbinding en vertrouwen
- Vakmanschap en passie
- Betrouwbaar
- Informatie en kennis als basis

De benoemde drie pijlers zullen dit jaar met een doorloop naar 2023 verder doorontwikkeld worden.

2.5.3 Wat gaan we doen?

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Binnen VRZL staat het thema Strategische Personeelsplanning op de agenda voor 2023. Daarnaast willen wij in 2023 het thema gespreksvoering door ontwikkelen. Het vraagstuk dat daarbij speelt is: Welke vorm van gespreksvoering is passend in de huidige tijdgeest?

Uit diverse belevingsonderzoeken is gebleken dat de geautomatiseerde systemen onvoldoende ondersteunend zijn voor het personeel. In 2022 met een doorlooptijd naar 2023 wordt bekeken welke doorontwikkeling ingezet kan worden.

Hoewel de rechtmatigheidsverantwoording nog niet verplicht is om op te nemen in de jaarstukken gaan wij door met de voorbereidingen zodat deze na definitieve invoering hiervan bijgevoegd kan worden aan de jaarrekening. Het proces rondom de rechtmatigheidsverantwoording en de bijbehorende verordeningen en het interne controle plan zijn opgesteld en zullen in 2023 verder worden geformaliseerd. In de tussentijd gaan wij uitvoering geven aan het interne controleplan en de bevindingen die hieruit voortvloeien.

In 2019 is als vervolg op de besluitvorming in 2018 over een nieuwe kostenverdeelsleutel en over extra financiële middelen voor de VRZL een huisvestingsbeleid vastgesteld. De directe aanleiding daarvoor was de overtuiging dat huisvestingscomponent voortaan een regionale aangelegenheid diende te zijn. Immers, risicoprofiel en dekkingsplan zijn een verantwoordelijkheid van het regionale bestuur en huisvesting is daarvan een logisch gevolg. Deze lijn betekent een ontwikkeling van een nog grotendeels lokaal verankerde huisvestingssituatie naar een regionale aanpak en beheer.

Het na te streven einddoel is een zo goed mogelijk gestandaardiseerd bestand van kazernes dat bij voorkeur in regionaal eigendom zijn. Daarbij is de notie gedeeld, dat er nog gezocht moet worden naar de juiste balans tussen regionale verantwoordelijkheid en lokale autonomie. Het gaat erom dat, vanuit het uitgangspunt dat VRZL en de gemeenten natuurlijke partner zijn, de voor alle partijen meest gunstige keuzes gemaakt blijven worden.

Om te komen tot strakkere kaders om het groeimodel te sturen en te begeleiden, heeft het algemeen bestuur gevraagd om in 2022 en 2023 in de bestuurlijke dialoog toekomst brandweerzorg de scenario's voor de huisvesting nader aan de orde te stellen. Bedrijfsvoering is hier nadrukkelijk partner van het programma brandweerzorg en brengt de huidige huisvesting met bijbehorende kaders in beeld en participeert in de bepaling van de verschillende scenario's en de daarmee gepaard gaande kosten.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten						
Bijdrage gemeenten	42.610	43.267	43.914	45.473	46.227	47.098
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	1.880	1.908	1.937	1.965	1.995
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.079	6.063	6.153	6.246	6.340	6.435
Totaal	**50.541**	**51.210**	**51.975**	**53.656**	**54.532**	**55.528**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	**182**	**259**	**141**	**100**	**100**	**100**
Lasten						
Personeel	6.265	6.236	6.249	6.342	6.437	6.534
Opleiding, vorming en training	-	-	-			-
Kantoor	989	891	904	918	931	946
Automatisering	1.942	2.577	2.615	2.654	2.694	2.735
Huisvesting	-	-	-			-
Voertuigen	-	175	177	180	183	185
Materialen	-	50	51	52	52	53
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**9.196**	**9.929**	**9.996**	**10.146**	**10.297**	**10.453**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	621	290	775	-	-	-
Mutatie reserves	**-621**	**-290**	**-775**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-8.393**	**-9.390**	**-9.090**	**-10.056**	**-10.207**	**-10.363**

2.5.5 Risico's Bedrijfsvoering

De concern risico's zoals benoemd in paragraaf 1.1.5 raken de bedrijfsvoering en de programma's op alle vlakken. De samenhang tussen bedrijfsvoering en de programma's maakt dat hier gezamenlijk op geacteerd dient te worden.

2.6 Verbonden partijen

In het BBV is verbonden partij gedefinieerd als:

"Een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft".

Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat VRZL over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

VRZL heeft alleen de gemeenschappelijke regeling ICT PIT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT PIT	Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de GR. Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor ca. € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen: • Kosten van accounts/ werkplekken; • Kosten opslag. Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT PIT		**Begin 2021**	**Eind 2021**
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	0	0
	Verwacht resultaat	0	0
	Risico's	Parkstad IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekening basis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang:

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.

Deel B Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten						
Bijdrage gemeenten	42.610	43.267	43.914	45.473	46.227	47.098
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.852	1.880	1.908	1.937	1.965	1.995
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.079	6.063	6.153	6.246	6.340	6.435
Overige inkomsten	2.939	2.076	1.945	1.900	1.900	1.900
Totaal baten	**53.480**	**53.286**	**53.920**	**55.556**	**56.432**	**57.428**
Lasten						
Personeel	31.899	31.379	32.409	33.265	33.044	33.303
Opleiding, vorming en training	1.525	2.155	2.168	2.200	2.233	2.267
Kantoor	1.348	771	783	795	807	818
Automatisering	646	509	516	523	532	540
Huisvesting	3.440	4.396	4.449	3.906	3.736	3.791
Voertuigen	1.060	912	925	939	983	998
Materialen	1.000	950	954	979	993	1.008
Kapitaallasten	4.599	4.356	4.337	4.208	4.467	4.666
Totaal lasten	**45.517**	**45.428**	**46.541**	**46.815**	**46.795**	**47.391**
Overhead	9.196	9.929	9.996	10.146	10.297	10.453
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**9.196**	**9.939**	**10.006**	**10.156**	**10.307**	**10.463**
Dotatie voorzieningen	3.691	2.717	1.923	1.937	1.965	1.995
Onttrekking voorzieningen	3.888	3.340	3.396	3.371	2.941	2.813
Mutatie voorzieningen	**-197**	**-623**	**-1.473**	**-1.434**	**-976**	**-818**
Dotatie reserves	3.369	3.695	4.072	4.255	4.447	4.647
Onttrekking reserves	4.285	5.153	5.226	4.236	4.141	4.255
Mutatie reserves	**-916**	**-1.458**	**-1.154**	**19**	**306**	**392**
Resultaat	**-120**	-	-	-	-	-

3.2 Uiteenzetting van de financiële positie

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Activa					
Materiele vaste activa	39.849	38.971	39.236	39.551	37.117
Financiele vaste activa	-	-	-		-
	39.849	**38.971**	**39.236**	**39.551**	**37.117**
Passiva					
Reserves	3.183	2.029	2.048	1.699	1.350
Voorzieningen	6.633	5.160	3.726	2.750	1.932
Vaste schulden	25.380	23.253	21.116	18.967	16.867
	35.196	**30.442**	**26.890**	**23.416**	**20.149**
Financieringstekort	***4.653***	***8.529***	***12.346***	***16.135***	***16.968***

- - = nadelig saldo
- + = voordelig saldo

3.3 Overzicht baten en lasten per taakveld

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen luiden x € 1.000.

		Baten			Lasten		
Taakvelden		**2023**	**2024**	**2025**	**2023**	**2024**	**2025**
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	141	100	100	10.006	10.156	10.307
0.5	Treasury	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	5.226	4.236	4.141	4.072	4.255	4.447
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**5.367**	**4.336**	**4.241**	**14.078**	**14.411**	**14.754**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	53.779	55.456	56.332	45.068	45.381	45.819
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**53.779**	**55.456**	**56.332**	**45.068**	**45.381**	**45.819**
Totaal taakvelden		***59.146***	***59.792***	***60.573***	***59.146***	***59.792***	***60.573***

3.4 Overzicht van bijdragen gemeente

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2022 *bijdrage gemeenten regulier*	43.174.523	42.073.552	1.100.971
Afrekening index 2021 op basis van septembercirculaire 2021	-	-	-
Geraamde index 2023			
loonindex 2/3 basis MEV septembercirculaire 2021 (1,5%)	420.736	420.736	-
prijsindex 1/3 basis MEV septembercirculaire 2021 (1,5%)	210.368	210.368	-
	43.805.627	**42.704.656**	
Begroting VRZL 2022 *bijdrage gemeenten FLO*	1.879.454	1.879.454	-
index 1,5%	28.192	28.192	-
	1.907.646	**1.907.646**	**-**
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	**-**
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	**-**
Totaal begroting 2023	**45.821.873**	**44.720.902**	**1.100.971**

3.5 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2023-2026

In onderstaande tabel is de bijdrage weergegeven conform het ingroeimodel. Dit is de bijdrage die in rekening zal worden gebracht vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (inclusief GHOR). Alle bedragen x €1

Gemeente	Inwoner aantal 1-1-2021	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR *	Bijdrage opleidingskosten *	Totale bijdrage 2023 o.b.v. nieuwe verdeelsleutel	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026
Beek	15.875	1.067.524	47.643	29.412	1.846	1.146.425	1.186.159	1.205.723	1.228.266
Beekdaelen	36.065	2.260.982	100.906	66.817	4.194	2.432.899	2.517.220	2.558.740	2.606.579
Brunssum	27.670	1.860.104	83.015	51.264	3.217	1.997.601	2.066.835	2.100.926	2.140.205
Eijsden-Margraten	25.900	1.719.283	76.731	47.985	3.012	1.847.010	1.911.025	1.942.546	1.978.864
Gulpen-Wittem	14.206	1.159.737	51.758	26.319	1.652	1.239.467	1.282.425	1.303.578	1.327.950
Heerlen	86.936	6.406.323	285.910	161.066	10.109	6.863.408	7.101.285	7.218.417	7.353.372
Kerkrade	45.442	3.103.324	138.500	84.190	5.284	3.331.298	3.446.757	3.503.609	3.569.112
Landgraaf	37.262	2.231.898	99.608	69.035	4.333	2.404.875	2.488.224	2.529.266	2.576.553
Maastricht	120.227	9.796.984	437.233	222.744	13.980	10.470.941	10.833.850	11.012.548	11.218.439
Meerssen	18.661	1.137.266	50.755	34.573	2.170	1.224.764	1.267.213	1.288.115	1.312.198
Simpelveld	10.477	699.632	31.224	19.411	1.218	751.485	777.530	790.355	805.132
Sittard-Geleen	91.743	6.839.676	305.251	169.972	10.668	7.325.566	7.579.460	7.704.479	7.848.523
Stein	24.875	1.444.867	64.484	46.086	2.892	1.558.329	1.612.339	1.638.933	1.669.575
Vaals	10.084	847.475	37.822	18.683	1.173	905.152	936.524	951.971	969.769
Valkenburg aan de Geul	16.365	1.314.035	58.645	30.319	1.903	1.404.902	1.453.594	1.477.570	1.505.195
Voerendaal	12.466	855.045	38.160	23.096	1.450	917.750	949.558	965.221	983.267
Totaal	**594.254**	**42.744.156**	**1.907.646**	**1.100.971**	**69.100**	**45.821.873**	**47.410.000**	**48.192.000**	**49.093.000**

* = verdeling op basis van inwoner aantal 1-1-2021

3.6 Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	2022				2023			2024		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.488	-	-	**1.488**	-	-	**1.488**	-	-	**1.488**
Algemene reserve GHOR	68	-	-	**68**	-	-	**68**	-	-	**68**
Ingroeireserve kapitaallasten	1.396	3.695	4.356	**735**	4.072	4.337	**470**	4.255	4.207	**518**
Reserve sociaal plan	99	-	35	**64**	-	35	**29**	-	29	**-**
Reserve frictiekosten	1.065	-	290	**775**	-	775	**-**	-	-	**-**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	332	-	332	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve doorontwikkeling VB	219	-	140	**79**	-	79	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**4.761**	**3.695**	**5.153**	**3.303**	**4.072**	**5.226**	**2.149**	**4.255**	**4.236**	**2.168**
Voorziening FLO	2.242	1.879	2.432	**1.689**	1.908	2.485	**1.112**	1.937	2.548	**501**
Voorziening onderhoud panden	4.871	823	823	**4.871**	-	823	**4.048**	-	823	**3.225**
Voorziening WW-verplichtingen	143	15	85	**73**	15	88	**-**	-	-	**-**
Totaal voorzieningen	**7.256**	**2.717**	**3.340**	**6.633**	**1.923**	**3.396**	**5.160**	**1.937**	**3.371**	**3.726**

3.7 Geldleningen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2021	Aflossingen 2022	Aflossing 2023	rente 2023	Aflossing 2024	Aflossing 2025	Pro resto hoofdsom per 31 december 2025
Geldleningen										
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	414.755	2034	5,040%	235.540	13.000	14.000	11.000	15.000	15.000	178.540
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	783.130	23.000	24.000	48.000	26.000	27.000	683.130
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	-	70.000	-		1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.787.196	27.000	29.000	86.000	30.000	32.000	1.669.196
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.791.345	27.000	28.000	88.000	30.000	31.000	1.675.345
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.332.626	94.000	99.000	62.000	103.000	109.000	927.626
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	5.000.000	1.000.000	1.000.000	23.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.666.667	333.333	333.333	58.000	333.333	333.333	8.333.335
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	5.400.000	600.000	600.000	1.000	600.000	600.000	3.000.000
Totaal	**34.958.450**			**27.496.504**	**2.117.333**	**2.127.333**	**447.000**	**2.137.333**	**2.147.333**	**18.967.172**

3.8 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2022 - 2026:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Gronden en terreinen	100.000	0	0	0	0
Gebouwen en renovaties	4.071.418	0	0	220.000	195.000
Installaties	90.000	200.000	0	110.000	270.000
Inventaris en inrichting	220.000	376.000	265.000	275.000	610.000
ICT en automatiseringsapparatuur	170.000	0	0	0	0
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	0	337.000	1.225.000	267.000	0
Kleine Voertuigen	0	884.000	622.000	2.074.000	0
Bepakking	19.000	125.000	296.000	40.000	252.000
Haakarmbakken	0	40.000	0	15.000	0
Vaartuigen	0	0	0	250.000	0
Verbindingsmiddelen	48.000	294.000	1.356.000	25.000	266.000
Adembeschermingsapparatuur	0	400.000	0	640.000	0
Oefenmiddelen	21.000	123.000	44.000	157.000	8.000
Duiken/OVR	90.000	0	21.000	56.000	73.000
Brandweermateriaal overig	0	36.000	18.000	46.000	0
Beroepskleding	406.700	201.000	201.000	201.000	201.000
Totaal	**5.236.118**	**3.016.000**	**4.048.000**	**4.376.000**	**1.875.000**

Kapitaallasten 2022 – 2026:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Gronden en terreinen	22.405	24.295	26.026	27.730	27.195
Gebouwen en renovaties	778.872	816.119	817.285	819.071	829.431
Installaties (nieuw)	51.054	65.837	105.472	105.013	115.241
Installaties (oud)	178.126	136.430	203.384	232.095	253.951
Inventaris en inrichting (nieuw)	101.330	117.404	94.637	93.684	88.378
Inventaris en inrichting (oud)	82.312	18.066	2.922	0	0
ICT en automatiseringsapparatuur	100.087	133.013	118.467	35.761	35.732
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.588.622	1.751.860	1.680.751	1.743.066	1.710.472
Kleine Voertuigen	181.386	130.622	153.561	175.722	363.883
Bepakking	140.390	102.341	107.235	130.161	115.246
Haakarmbakken	160.154	148.014	150.401	147.373	141.314
Vaartuigen	6.701	5.407	2.899	1.638	25.000
Verbindingsmiddelen	200.401	165.879	227.312	456.279	436.893
Adembeschermingsapparatuur	219.062	209.740	165.279	126.317	161.247
Oefenmiddelen	45.952	35.656	45.642	45.856	31.352
Duiken/OVR	37.171	51.492	51.230	55.108	56.145
Brandweermateriaal overig	17.519	16.673	11.046	12.139	12.715
Beroepskleding	444.776	408.233	244.389	259.583	261.957
Totaal	**4.356.319**	**4.337.080**	**4.207.938**	**4.466.594**	**4.666.151**

3.9 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2023-2026

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		6.231	6.231		6.335	6.335		6.432	6.432		6.526	6.526
Programma Brandweerzorg		38.837	38.837		39.046	39.046		39.387	39.387		40.047	40.047
Totaal lasten programma's	-	45.068	45.068	-	45.381	45.381	-	45.819	45.819	-	46.573	46.573
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		404	404		400	400		400	400		400	400
Programma Brandweerzorg		1.400	1.400		1.400	1.400		1.400	1.400		1.400	1.400
Totaal baten programma's	-	1.804	1.804	-	1.800	1.800	-	1.800	1.800	-	1.800	1.800
Saldo van baten en lasten programma's	-	-43.264	-43.264	-	-43.581	-43.581	-	-44.019	-44.019	-	-44.773	-44.773
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		9.996	9.996		10.146	10.146		10.297	10.297		10.453	10.453
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	10.006	10.006	-	10.156	10.156	-	10.307	10.307	-	10.463	10.463
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		51.975	51.975		53.656	53.656		54.532	54.532		55.528	55.528
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		141	141		100	100		100	100		100	100
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	52.116	52.116	-	53.756	53.756	-	54.632	54.632	-	55.628	55.628
Totaal saldo baten en lasten		-1.154	-1.154	-	19	19	-	306	306	-	392	392
Storting in reserves		4.072	4.072		4.255	4.255		4.447	4.447		4.647	4.647
Onttrekking uit reserves	889	4.337	5.226	29	4.207	4.236		4.141	4.141		4.255	4.255
	889	265	1.154	29	-48	-19	-	-306	-306	-	-392	-392
Totaal structurele lasten		59.146	59.146		59.792	59.792		60.573	60.573		61.683	61.683
Totaal structurele baten	889	58.257	59.146	29	59.763	59.792	-	60.573	60.573	-	61.683	61.683
Structureel begrotingssaldo	**889**	**-889**	**-**	**29**	**-29**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**